

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **I.**, zastúpenej I., L., proti žalovanej: **J.**,
040 01 Košice, správca konkurznej veci úpadcu K., **o vylúčenie veci z konkurznej podstaty úpadcu**, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 15Cb/276/2001-210 zo dňa 1. júla 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 15Cb/276/2001 zo dňa 1. júla 2008 v časti výroku o povinnosti žalovanej vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu 1 ks predajný stánok + náhradnú plachtu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalovanej správkyňi konkurznej podstaty úpadcu uložil povinnosť vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu 1 ks predajný stánok + náhradnú plachtu. V ďalšom výroku uviedol, že o kancelárskom nábytku rozhodne v konečnom rozhodnutí. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol s tým, že o náhrade trov konania rozhodne v konečnom rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa návrhom na začatie konania zo dňa 27. 03. 2001 domáhala, mimo iného, vylúčenia z konkurznej podstaty úpadcu: 1 ks predajný stánok 1 + náhradná plachta.

Vykonaným dokazovaním súd zistil tento skutkový a právny stav: Žalobu o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty je treba rozlišovať od žaloby na vydanie veci. Výsledkom úspešného uplatnenia vylučovacej žaloby je vylúčenie veci z konkurznej podstaty, a tým aj strata správcu konkurznej podstaty nakladať s touto vecou. Pokiaľ správca vec drží, je povinný vec vydať vec tomu, kto bol v spore o vylúčenie veci úspešný. Pokiaľ správca konkurznej podstaty vec nedrží a túto nemá, nemožno správcovi uložiť povinnosť takúto vec vylúčiť z konkurznej podstaty. Predpokladom pre úspešné uplatnenie vylučovacej žaloby je, aby vec bola zapísaná do súpisu konkurznej podstaty, Žalovaná správkyňa konkurznej podstaty v konaní uviedla, že veci ktorých vylúčenia sa žalobkyňa z konkurznej podstaty domáha, boli do konkurznej podstaty zapísané, pričom, pokiaľ ide o predajný stánok + náhradnú plachtu, tieto veci má, preto ich súd z konkurznej podstaty vylúčil. Potrebu uložiť žalovanej správkyňi konkurznej podstaty vylúčiť tieto vec zo súpisu konkurznej podstaty súd odôvodňuje tým, že v konaní bolo preukázané, že sa jedná o veci patriace žalobkyňi.

Proti rozsudku v časti výroku o povinnosti žalovaného vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu 1 ks predajný stánok + náhradná plachta, podala odvolanie žalovaná. Poukázala, že žalobkyňa bola spoločníčkou spoločnosti úpadcu spolu s manželom I., ktorý bol a je konateľom spoločnosti úpadcu, a ktorý v tomto konaní žalobkyňu zastupuje. Na základe nájomnej zmluvy v období od vyhlásenia konkurzu až do prevzatia priestorov v októbri 2000, podnikala firma F., ktorú vo všetkých veciach zastupoval a konal za ňu I.. Na základe výpovede z nájmu nebytových priestorov firme F., pre neplatenie nájomného, správkyňa pristúpila k prevzatiu priestorov, ktoré neboli riadne vypratane. Pri ich vyprataní si žalobkyňa uplatnila svoj nárok na vlastníctvo predajného stánku, ktorý bližšie neopísala. Vzhľadom na pochybnosti o vlastníckom práve k tomuto majetku, bol správkyňou konkurznej podstaty zapísaný do súpisu podstaty a žalobkyňa bola vyzvaná na podanie žaloby o vylúčenie z konkurznej podstaty. Tento stánok, označený ako predajný stánok, pozostáva so zložených súčastí bližšie nešpecifikovaných tak, ako boli nájdené v priestoroch úpadcu. Žalobkyňa ho nikdy ani pred súdom nešpecifikovala, z čoho pozostáva. Žalovaná tvrdí, že v konaní nebolo preukázané, že táto hnutelná vec patrí žalobkyňi, a za akým účelom ho skladovala v priestoroch patriacich úpadcovi a neskôr v nájme inej právnickej osoby.

Žalovaná preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Na odvolanie žalovanej sa písomne vyjadrila žalobkyňa, v podstate so záverom, že napadnuté rozhodnutie považuje za zákonné, vychádzajúce z riadne zisteného skutkového stavu, bez porušenia či už procesných, alebo hmotných práv žalovanej v konaní, ktoré jeho vydaniu predchádzalo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. e/ O. s. p. v rozsahu a dôvodov podaného odvolania a dospel k zisteniu, že odvolanie žalovanej je plne dôvodné.

Podľa § 1 O. s. p., občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a právom oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Podľa § 82 ods. 1 O. s. p., konanie je začaté dňom, keď došiel súdu návrh na jeho začatie alebo, keď bolo vydané uznesenie, podľa ktorého sa konanie začína bez návrhu.

V prejednávanej veci bolo konanie začaté dňom 28. 03. 2001, kedy súdu došiel návrh na jeho začatie. Podľa § 79 ods. 1 veta za bodkočiarkou O. s. p., účinného v čase začatia konania, v sporoch medzi podnikateľmi návrh má obsahovať aj údaj o zápise v obchodnom alebo inom registri. V žalobnom návrhu sú účastníci a predmet sporu označení takto: žalobkyňa I., žalovaná J., správca konkurznej podstaty úpadcu K., Hlavná 67, 040 01 Košice, a predmetom sporu je vylúčenie veci z konkurznej podstaty.

Zo žalobného návrhu ďalej vyplýva, že Krajský súd v Košiciach ako súd konkurzný uznesením č. k. 2K 249/98 zo dňa 03. 08. 1998 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka K., Košice, a žalovanú ustanovil za správkyňu konkurznej podstaty. Žalovaná správkyňa, okrem iných vecí, ktorých vylúčenie z konkurznej podstaty úpadcu navrhuje, zapísala do súpisu konkurznej podstaty aj predajný stánok, ktorý patrí do jej majetku. Skladateľný predajný stánok jej bol vyrobený J., z materiálu zakúpeného žalobkyňou na základe dohody o vykonaní prác, v rámci jeho pracovného voľna. Žalovanej správkyňi predložila doklady o zakúpení materiálu, ako aj doklady o zaplatení práce za jeho zhotovenie J.. Žalobkyňa ako dôkaz o uvádzaných skutočnostiach, okrem návrhu na vypočutie svedkov, uvádza „Doklady o zakúpení materiálu a zaplatení práce“, ktoré v prípade potreby predloží na pojednávaní.

Z vyjadrenia žalovanej na žalobný návrh vyplýva, že žalobkyňa svoje veci, vrátane predajného stánku, o ktorých teraz tvrdí, že jej patria, sa nachádzali v priestoroch úpadcu, a preto boli do súpisu konkurznej podstaty zaradené, pretože sa tam nachádzali a žalobkyňa nemala zákonné právo tieto priestory užívať.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb., o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKV“), účelom tohto zákona je usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ktorý je v úpadku.

Podľa § 2 ZKV, cieľom konkurzu alebo vyrovnania je dosiahnuť pomerné uspokojenie veriteľov z dlžníkovho majetku.

Majetkom podliehajúcim konkurzu je konkurzná podstata, ktorú tvoria veci, byty a nebytové priestory, práva a iné majetkové hodnoty (ďalej len „majetok“), ktoré patrili dlžníkovi v deň vyhlásenia konkurzu a majetok, ktorý dlžník nadobudol počas konkurzu, ako aj majetok, ktorým dlžník zabezpečil svoj majetok.

Podľa § 19 ods. 1 ZKV, ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu.

Podľa § 19 ods. 2 ZKV, súd uloží tomu, kto uplatňuje, že vec sa nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene.

V zmysle citovaného ustanovenia, osoba, ktorá tvrdí, že vec do podstaty nepatrí, môže podať vylučovaciu žalobu bez toho, či k jej podaniu konkurzným súdom bola vyzvaná. Aktívna legitímácia na podanie takejto žaloby je daná už tým, že vec, ktorá bola správcom do súpisu konkurznej podstaty zapísaná, podľa tvrdenia tejto osoby do podstaty nepatrí. Právna úprava tak zabezpečuje, aby osoba, ktorá je toho názoru, že do súpisu podstaty vec zaradená nemala byť, bola o nutnosti vylučovacieho žalobcu podať poučená; márne uplynutie stanovenej lehoty na podanie žaloby proti správcovi má totiž za následok nevyvrátiteľnú právnu domnienku, že vec bola správcom do súpisu podstaty zaradená oprávnene a v rámci konkurzu bude ako súčasť podstaty speňažená. Výzva súdu na podanie vylučovacej žaloby tak plní len funkciu ukončenia lehoty, v ktorej možno takúto žalobu účinne podať.

Žalobkyňa žalobu o vylúčenie, mimo iného, 1 ks predajného stánku + náhradnej plachty z podstaty proti správcovi konkurznej podstaty úpadcu podala. Výrok rozsudku súdu o povinnosti žalovanej správkyne konkurznej podstaty vylúčiť z podstaty úpadcu 1 ks predajný stánok + náhradná plachta, bol napadnutý odvolaním žalovanou správkyňou konkurznej podstaty úpadcu, pričom odvolacím dôvodom žalovanej je, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že sporná vec žalobkyni patrí.

Súd prvého stupňa výrok rozsudku o povinnosti žalovanej vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu 1 ks predajného stánku + plachty, odôvodnil tým, že sa jedná o vec patriacu žalobkyni.

V návrhu na začatie konania je žalobkyňa označená ako I. (čl. 1). Údaj o zápise v obchodnom alebo inom registri žalobkyne, v žalobnom návrhu uvedený nie je. Zo splnomocnenia na čl. 39, ktorým žalobkyňa splnomocnila I. na zastupovanie v konaní je zrejmé, v žalobnom návrhu za označením žalobkyne jej titulom, menom a priezviskom, uvedená adresa L., je adresa jej trvalého pobytu.

Dôkazy o skutkovom tvrdení, prečo 1 ks. predajného stánku + náhradná plachta nepatria do konkurznej podstaty úpadcu predložila žalobkyňa súdu v prílohe podania n.z. 01110702 zo dňa 11. 07. 2002, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené dňa 15. 07. 2002 (č. l. 52 - 54). V uvedených dôkazoch predložených žalovanou na všetkých výdavkových dokladoch na tlačive Šeft – 30 902 9 je uvedené: K. Košice. V jednom výdavkovom pokladničnom doklade bolo prevzatie 3 593 Sk potvrdené I., Košice. Na pokladničných blokoch z registračnej pokladne osoba platiaceho samozrejme uvedená nie je. Na č. l. 125) sa nachádza výpis zo zoznamu podnikateľských subjektov, v ktorom je v registri ObÚ v Košiciach v registri podnikateľov zapísané obchodného meno: I. IČO: X., miesto podnikania: K..

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal, a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení

dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Ak súd v konaní o vylúčenie veci z konkurznej podstaty úpadcu, v odôvodnení rozsudku neuvedie, akým spôsobom dospel k zisteniu o tom, že vec nemala byť do súpisu správcom zapísaná a ako vec právne posúdil s poukazom na príslušné zákonné ustanovenia konkrétneho predpisu, je takéto rozhodnutie nesprávne. Účelom odôvodnenia každého súdneho rozhodnutia v sporovom konaní je predovšetkým doložiť jeho zákonnosť, pretože má slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie; zároveň je však aj obligatórnou náležitosťou rozhodnutia tak, aby bolo preskúmateľné v prípade podania riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Súd prvého stupňa napadnutý výrok rozsudku odôvodnil len tým, že v konaní bolo preukázané, že sa jedná o vec patriacu žalobkyni. Na základe akých skutočností k tomuto záveru dospel, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, ako vec právne posúdil, odôvodnenie rozsudku neobsahuje.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p., odvolací súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy. V prejednávanej veci súd prvého stupňa vec právne neposúdil vôbec. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 3 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. októbra 2008

**JUDr. Štefan Š a t k a, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.